

[Start](#) / Förvirring kring rätt standard för tömning av båttoalett

Förvirring kring rätt standard för tömning av båttoalett

Funderar du på att installera sugtömning från din båttoalett? Eller representerar du en hamn som ska installera en sugtömningsanläggning? Observera då att den standard som gäller för sådan utrustning är EN ISO 8099:2000.

I och med det kommande förbudet att släppa ut toalettavfall från fritidsbåtar i vattnet har frågan aktualiserats om vilken standard som gäller för sådan utrustning, såväl på båtar som i sugtömningsanläggningar i hamnar. Det råder missuppfattningar om detta hos både användare och tillbehörsfirmor. Transportstyrelsen vill därför förtydliga vilken standard som ska användas.

Europastandarden EN ISO 8099:2000 gäller som svensk standard för system för tömning av toalettavfall från fritidsbåtar. Den specificerar krav på design, konstruktion och installation av system för uppsamling av toalettavfall för båtar upp till 24 meter. Den gamla standarden (ISO 4567) är upphävd. En av anledningarna till att ISO 8099:2000 kom till var att man inte skulle behöva använda sig av adapter mellan båt och sugmunstycke för att reducera utsläppen vid sugning och rengöring av adapter.

Tyvärr finns de ISO 8099:2000-reglerade utrustningarna varken på bild eller till försäljning hos majoriteten av tillbehörsbutikerna. Det gör det mycket svårt för båtägarna att installera rätt lösning för att kunna lämna båttoalettens avfall i land genom sugtömning. Tillbehörsbutikerna säljer praktiskt taget bara förskruvningar enligt den gamla standarden och de flesta är okunniga om den nya standarden. De senaste åren har det även förekommit ett stort antal falskmärkta däckförskruvningar på marknaden, med tillhörande adapter som följer den gamla standarden ISO 4567.

Viktigt att ny standard används

Befintliga mottagningsanläggningar för sugtömningen har i många fall felaktiga munstycken som inte passar ihop med båtens gör att adapter måste användas. Av Sveriges sugtömningsstationer har cirka 80 procent ett koniskt sugmunstycke enligt ISO 4567. Idag, med den nya standarden, ska ett cylindriskt sugmunstycke som sätts i däckförskruvningen användas, ingen adapter behövs.

– Vi ser det som mycket viktigt att den nya standarden används, eftersom felaktiga och inte kompatibla delar leder till läckage och olägenheter, för både användare och miljö, säger Lina Petersson, handläggare fritidsbåtar och miljö på Transportstyrelsen.

Läs mer om [förbud mot toalettavfall från fritidsbåtar](#).

Fakta

EG-direktiv om förebyggande av utsläpp och installationer som underlättar transporten av avfall till land

I EG-direktiv 94/25/EG, det så kallade fritidsbåtsdirektivet, (kompletterades 2003 (2003/44/EG)) anges som väsentligt säkerhetskrav i avsnitt 5:

"Fritidsbåtar och vattenskotrar skall vara konstruerade på så sätt att oavsiktliga utsläpp av förorenande ämnen förhindras. Fritidsbåtar som är utrustade med toalett skall ha antingen

1. sanitetstank, eller
2. anordningar som gör att en sanitetstank kan installeras.

Båtar med fast installerad spillvattentank skall utrustas med en standardiserad utsläppsanslutning som gör det möjligt att koppla ihop mottagningsanordningarnas rör med båtens utläppsrör.

Därutöver skall varje öppning i skrovet avsedd för toalettavfall vara försedd med en ventil som kan säkras i stängt läge."

Båtar – System för uppsamling av toalettavfall (ISO 8099:2000)

Small craft – Toilet waste retention systems (ISO 8099:2000)

Sammanfattning av standarden ISO 8099:2000.

I standard ISO 8099:2000 återges sedvanliga principer för funktion, åtkomlighet och underhåll. Bland annat finns krav på vilka temperaturer, ämnen och produkter systemet ska tåla och att det ska vara lukttätt. Vidare får systemet inte läcka ut gas eller toalettavfall genom toaletten vid krängning och stampning.

Tanken ska gå att rengöra. Alla tankar ska ha anordning som möjliggör att avgöra när de är fyllda till $\frac{3}{4}$ av full volym. Tank som är placerad så att det är möjligt att inspektera den utan att någon del av båtstrukturen behöver avlägsnas kan alternativt vara utförd så det är möjligt att se när tanken är fylld till $\frac{3}{4}$ av full volym. Tanken ska ha ventilation till fria luften som är funktionsduglig upp till 20° krängning med tanken fylld till 90 %.

Ventilationsledningens tvärsnittsarea ska uppfylla vissa krav beroende på tankstorleken. Klenare ledning kan godtas om tanken har en automatisk ventil som släpper in luft så att sugtömningen inte ger upphov till skadligt undertryck. Ventilationsledningen ska tåla ett undertryck av 50 kPa (5 m vattenpelare). Tanken ska tåla ett undertryck av 20 kPa. Hela systemet ska tåla ett övertryck av 20 kPa.

Ledningar mellan toalett och tank och mellan tank och utsläppsöppning ska vara korta och ha slät insida samt en innerdiameter som uppfyller toalettillverkarens föreskrifter, eller annars vara minst 38 mm. Eventuell bordgenomföring för utsläpp genom bottnen ska uppfylla kraven för bordgenomföringar och kunna förseglas i stängt läge.

Utformningen av tömningsbeslaget på däck ska följa givna specifikationer och ska vara märkt med en symbol. Standarden anger vilka uppgifter som ska finnas i ägarens instruktionsbok rörande båten.